

Hauteskunde- systemak XXI. mendean

Uzt. 08 - Uzt. 09 2019

Kod. D05-19

Mod.:

Aurrez aurrekoa

Edizioa

2019

Jarduera mota

Uda Ikastaroa

Data

Uzt. 08 - Uzt. 09 2019

Kokalekua

Miramar Jauregia

Hizkuntzak

Gaztelera Euskara

Balio akademikoa

20 ordu

Antolakuntza Batzordea

Fundación
BBVA

Azalpena

Agerikoa da, eta horrela erakusten dute suminduen, aurkakoen edo besterik gabe eszeptiko diren horien taldea osatzen duten milioika herritarrek, demokrazia hauteskunde-prozedura hutsa baino gehiago dela, baina egia da, halaber, hauteskundeekin lotutakoa dela edozein prozedura demokratikoren bide-hasiera. Botoak jarleku edo gobernu-kargu bihurtzeko prozesua da parte hartzean funtsatzen den edozein sistema demokratikoren oinarritzko eginbidea. Eginkizun konplexua da, hauteskunde-sistemaren muina, baina, hala ere, sarritan ea inor ez da prozesu horretaz gogoratzen harik eta bizitza politikoaren argi gorriak pizten diren arte.

Uda Ikastaro honetan gai hauek jorratuko ditugu:

- Hauteskunde sistemak eta haien ondorio politikoak aztertzea.
- Sistema proportzionalak eta gehiengo sistemak zehazki aztertzea.
- Krisi politikoaren eta hauteskunde sistemaren arteko lotura.
- Hauteskunde sistemaren eta gobernagarritasunaren arteko erlazioa.
- Lehentasuneko botoaren sistema eta alderdi barruko lehia bezalako gaiak.
- Herritarren jokabide politikoa eta hauteskunde jokabidea aztertzea.
- Botoaren benetako balioaren auzia.
- Hauteskunde barrutia.
- Abstentzioa eta haren interpretazioa.
- Hauteskunde sistemak eta generoa.

Helburuak

Hauteskunde-sistemen eta haiek erreformatzeko eta birdiseinatzeko aukeren azterketa egitea.

Gogoeta teoriko eta esperientzia historikoak eskaintzea ikasleei, baita ordezkartzaren ingeniari-tza politikoarekin lotutako gaiak ere.

Egungo planteamenduen azterketa konparatua egitea planteamendu bakoitzak Estatuaren bizitza politikoari nola eragiten dion zehazteko.

Ikastaroaren laguntzaile espezifikoak

Programa

2019-07-08

09:45 - 10:00	Entrega de documentación / Dokumentazio banaketa
10:00 - 10:30	Inaugurazio instituzionala Nekane Balluerka Lasa UPV/EHU - Rectora Bakartxo Tejeria Otermin Eusko Legebiltzarra-Parlamento Vasco - Presidenta Montserrat Auzmendi del Solar Eusko Legebiltzarra-Parlamento Vasco - Letrada-Directora de Estudios
	“Modera” Montserrat Auzmendi del Solar Eusko Legebiltzarra-Parlamento Vasco - Letrada-Directora de Estudios
10:30 - 11:15	“Estructuras y efectos de los sistemas electorales. España y Alemania en comparación “ Dieter Nohlen Universidad de Heidelberg - Profesor emérito de Ciencia Política en la Facultad de Ciencias Económicas y Sociales
11:15 - 12:00	“Sistemas electorales y minorías” Antonio Torres del Moral UNED - Catedrático de Derecho Constitucional
12:00 - 12:30	Atsedena
12:30 - 13:15	“Sistema electoral y género: ¿son útiles las cuotas de igualdad?” Ainhoa Uribe Otalora Universidad CEU San Pablo - Profesora de ciencia política de la Facultad de Derecho
13:15 - 14:00	Debate “Modera” Eneko Pagazaurtundua Pagazaurtundua Arbaizagoitia Eusko Legebiltzarra-Parlamento Vasco - Director de Gestión Parlamentaria
16:00 - 16:45	“La circunscripción electoral en la Constitución de 1978. El modelo autonómico, en especial el caso vasco” Juan Carlos Areizaga Hernández Eusko Legebiltzarra-Parlamento Vasco - Letrado
16:45 - 17:30	“Europako parlamentuaren haeskunde barrutiari buruzko europar eta espainiar eraentzari juridikoari hurbilketa bat” Maite Zelaia Garagarza UPV/EHU - Profesora de derecho constitucional
17:30 - 18:15	Debate

2019-07-09

“Modera”

Zelai Nikolas Ezkurdia Eusko Legebiltzarra-Parlamento Vasco - Letrada

10:30 - 11:15

“Comportamiento electoral en España: pautas de continuidad y cambio”

Carmen Ortega Villodres Universidad de Granada - Profesora de Sociología de la Facultad de Ciencias Políticas y Sociología

11:15 - 12:00

“Qué queremos y qué hace por nosotros, o contra nosotros, el sistema electoral. Diagnóstico y propuestas”

Alberto Penadés de la Cruz Universidad de Salamanca - Profesor del Departamento de Sociología y Comunicación

12:00 - 12:30

Atsedena

12:30 - 13:15

“Las autoridades electorales ante campañas de desinformación y “fake news” en las redes sociales durante los procesos electorales”

Manuel Delgado-Iribarren García-Campero Junta Electoral Central - Letrado de las Cortes Generales-Director de la Secretaría Técnica

“Modera”

Montserrat Auzmendi del Solar Eusko Legebiltzarra-Parlamento Vasco - Letrada-Directora de Estudios

13:15 - 14:00

Mahai ingurua: “Sistema electoral vasco. ¿Consolidación o renovación?”

Joseba Zorrilla Euzko Abertzaleak-Nacionalistas Vascos

Jone Goirizelaia EH Bildu

Lander Martínez Elkarrekin Podemos

Ekain Rico Socialistas Vascos-Euskal Sozialistak

Carmelo Barrio Baroja Popular Vasco-Euskal Talde Popularra

Zuzendaritza

Montserrat Auzmendi del Solar

Eusko Legebiltzarra - Parlamento Vasco, Azterlanen zuzendaritza/Dirección de Estudios

2000ko apiriletik Eusko Legebiltzarreko legelaria, postu desberdinetan aritu da: Giza Baliabideetako eta Antolaketako (2004-2009tako) zuzendaria, Legelari Nagusia (2009-2012), gaur egun Azterlanen zuzendaria izanez. Irakasle elkartua izan da Euskadiko Unibertsitatean eta da Eskubide Administratibo eta Konstituzionalaren areetan espezializatutako aldizkarietako artikulu ugarien, baita ere ikastaroetan, mintegietan eta kongresuetan txostengilearen egilea.

Irakasleak

Juan Carlos Areizaga Hernández

Parlamento vasco

Eusko Legebiltzarreko legelaria. Eusko Legebiltzarreko Antolaketa eta Giza Baliabideen zuzendaria. Eusko Jaurlaritzako Zerbitzu Juridikoetako legelaria (eszedentzian). • Zuzenbidean lizentziatua Deustuko Unibertsitatetik (1982). • Filosofia eta Letretako lizentziatua, Historia eta Geografia espezialitatean, Deustuko Unibertsitatetik (1984). • Masterra Ogasun eta Finantza Publikoetan, sektore publikoaren ekonomia espezialitatean, Euskal Herriko Unibertsitatetik (1995). (2 urteko masterra) • Ikasketak Europako Zuzenbide Komunitarioan, ekonomia espezialitatean, Deustuko Unibertsitateko Europar Ikasketen Institututik (1986). • Zuzenbideko doktoretza-ikastaroak Deustuko Unibertsitatetik (1983). Argitaratu ditudan artikulua eta ponentzien artean, aipatzekoak dira: "El Concierto Económico entre el País Vasco y el Estado. Introducción al sistema hacendístico financiero de la Comunidad Autónoma del País Vasco", en La financiación autonómica, XVI Jornadas de la AELPA, Tecnos, 2010. "El procedimie

Carmelo Barrio Baroja

Eusko Legebiltzarra

Zuzenbidean Lizentziatua (Euskal Herriko Unibertsitatea). Kooperatiben Zuzenbideari eta Ekonomiari buruzko Goi Mailako Ikastaroa. Arabako Abokatuen Elkargoaren Praktika Juridikoko Eskola ikastaroa. Jarduera politikoa: Euskadiko PPko idazkari nagusia 1996-2008. Euskadiko PPren Hauteskunde Batzordeko presidentea (gaur egun). Jarduera profesionala: Abokatua. Arabako Abokatuen Elkargoko kidea. Arabako Batzar Nagusietako prokuradorea (1987-1990). LEGEBILTZARKIDEA 1990etik. Eusko Legebiltzarreko lehen lehendakariordea (1998-2001). Bigarren lehendakariordea (1994-1998, 2001-2005). 1. Idazkaria (1990-1994, 2005-2009). Honako batzorde hauetan parte hartu du: presako Legegintza Batzordea, Kultura, Osasuna, Drogamenpekotasuna, Ekonomia, Ogasuna eta Aurrekontuak, Europako Gaiak eta Kanpo Harremanak. Legebiltzarrean txostengile izan da hainbat legetan, hala nola Euskadiko Kooperatiben Legean eta haren erreformetan, Euskadiko Ondareari buruzkoan, Euskadiko Antolamendu Sanitarioaren Legean, elkargo p

Manuel Delgado-Iribarren García-Campero

Zuzenbidean lizentziatua, Madrilgo Unibertsitate Konplutentseko Zuzenbide Fakultatean. Legelaria Espainiako Gorte Nagusietan, 1983ko irailetik. Data horretaz geroztik -oposizio bidez sartu zen-, zerbitzu aktiboan dihardu Diputatuen Kongresuan, eta zenbait lanpostu izan ditu legelari gisa zenbait batzordetan; 2004tik, Europar Batasunerako Batzorde Mistoko legelaria da. Diputatuen Kongresuko idazkari nagusiaren ondokoa izan da 1996tik 2004ra. 2004ko irailetik, berriz, Hauteskunde Batzorde Zentraleko idazkaritza teknikoko zuzendaria da. Konstituzio Zuzenbide eta Europako Erkidegoko Zuzenbideko irakaslea izan da San Pablo Unibertsitate Kolegioan (CEU) (1989-1998), Madrilgo Carlos III.a Unibertsitatean (1993-1997), Salamancako Unibertsitate Pontifikaleko Europako Ikasketen eta Giza Eskubideen Institutuan (1985-1990) eta Madrilgo Rey Juan Carlos Unibertsitatean (2006-2017). 2017az geroztik, Konstituzio Zuzenbideko irakasle elkartua da Madrilgo Unibertsitate Konplutentsean. Irakaslea Estrasbu

Jone Goirizelaia

Lander Martínez

Zelai Nikolas Ezkurdia

Eusko Legebiltzarra

Dieter Nohlen

Heidelberg Unibertsitateko irakasle emeritua. Zientzia politikoa, historia eta literatura frantsesa ikasi zuen Kolonia, Montpellier eta Heidelbergeko unibertsitateetan. Hainbat liburu eta artikulua idatzi eta argitaratu ditu Politika Konparatuari buruz alemanieraz, gaztelaniaz eta ingelesez, beste hizkuntza batzuetara itzuliak izan direnak, batez ere hauteskunde-sistemei eta alderdi politikoei buruz. Espainian plazaratu dira, besteak beste, "Sistemas electorales del mundo" (Centro de Estudios Constitucionales, 1981) eta "Gramática de los sistemas electorales" (Tecnos, 2015). Nohlenek Max Planck ikerketa-saria jaso zuen (1991), Urteko Liburua Alemanian (1996), "Outstanding Academic Book of the Year" saria Estatu Batuetan (2000), Augsburgoko Unibertsitateko Espainia eta Latinoamerikari buruzko Ikerketa Saria (2000), Panthéon Paris II Unibertsitateko Hauteskunde-administrazioko honoris causa diploma (2005). Hainbat unibertsitatek honoris causa doktorea izendatu dute, besteak beste, Ponti

Carmen Ortega Villodres

Irakasle titularra da Granadako Unibertsitateko Politika eta Administrazio Zientzien Sailean. 2008tik, Granadako Unibertsitatearen mende dagoen Andaluziako Análisi eta Dokumentazio Politiko eta Elektoraleko Zentroko (CADPEA) zuzendaria izan da. Ikerketa-egonaldiak egin ditu Essex-eko Unibertsitateko Gobernu Sailean eta European Centre for Analysis in the Social Sciences-en, Hauteskunde Sistemetak Nazioarteko Fundazioan (IFES) (Washington D.C.), Luxenburgoko Diputatuen Ganberan eta Maltako Unibertsitateko Dokumentazioaren Europako Zentroan. Irakasle bisitaria izan da Delawareko Unibertsitatean, eta zerbitzu-eginkizunetan aritu da Pablo de Olavide Unibertsitatean, 2011tik 2013ra. 2013tik, AECPAren zuzendaritza-batzordeko kide da. Hauteskunde-jokaera eta -sistemei buruzko hainbat lan argitaratu ditu estatuko zein nazioarteko aldizkarietan. Ikertzaile nagusia izan da Andaluziako kultura politikoa eta jokaera politikoa buruzko hainbat proiektu eta ikerketa-hitzarmenetan. Haren argita

Eneko Pagazaurtundua Pagazaurtundua Arbaizagoitia

legebiltzarra

Alberto Penadés de la Cruz

Irakasle titularra Salamancako Unibertsitateko Soziologia eta Komunikazio Sailean. Kontseilari teknikoa Ikerketa Soziologikoen Zentroan (2008-2010). Ikertzaile bisitaria Carlos III-Juan March Institutuan (Madril, 2015), Azterlan Politikoen eta Nazioarteko Harremanen Institutuan (Kolonbia, 2013), Ikerketa eta Irakaskuntza Ekonomikoen Zentroan (Mexiko, 2012), Columbiako Unibertsitatean (2007) eta New Yorkeko Unibertsitatean (2003). Doktorea Zientzia Politikoen, Madrilgo Unibertsitate Autonomoan, eta Juan March Institutuko doktore kidea (2000). Masterra Gizarte Zientzietan, Juan March Institutuan, CEACS (1994). Masterra Teoria Politikoen eta Filosofian, Glasgow (1992). Zuzenbidean lizentziatua, Madrilgo Unibertsitate Konplutentsean (1990). Nire interes profesionaleko arloak dira politika konparatua, hauteskunde-azterlanak, teoria politikoa eta soziologia analitikoa; horiei buruz artikulua idatzi ditut aldizkari espezializatuetan, bai eta liburu batzuk ere. Horrez gain, blog-sarrerak idaz

Ekain Rico

Zuzenbidean lizentziaduna (UPV/EHU). Osasun, Dietetika eta Nutrizioko unibertsitate-espezialista (UNED). Socialistas Vascos -Euskal Sozialistak Taldeko Legebiltzarkidea (2020-09-11 /) Erakunde, Gobernantza Publiko eta Seguratasun Batzordearen Idazkaria Erregelamendu eta Gobernu Batzordearen Kidea Lan eta Enplegu Batzordearen Kidea Osasun Batzordearen Kidea Alderdi politikoetako karguak Bizkaiko PSE-EE-PSOeko Erakunde Politikako idazkaria. Beste kargo publiko batzuk Batzarkide talde sozialistako bozeramailea Bizkaiko Batzar Nagusietan (2018-2020).

Antonio Torres del Moral

Zuzenbidean doktorea Filosofian doktorea UNEDeko Konstituzio Zuzenbideko katedradun emeritua Zuzenbide Politikoko Aldizkariko zuzendaria 1984tik (98 zenbaki) RNE Zuzenbide Politikoko Irrati Aldizkariko zuzendaria urte batzuetan Konstituzio Zuzenbide Saileko zuzendaria 1984-2012 34 doktore-tesi zuzendu ditut, 4 beste batzuekin zuzendu eta 2 zuzentzen ari naiz Ikastaroak eta hitzaldiak eman ditut atzerriko hainbat unibertsitatetan: Regensburg, Hannover, Erromako La Sapienza, Bolonia, Lisboa, Hispanoamerikako hainbat unibertsitatetan eta abar 210 argitalpenen egile liburu, batzuen arteko liburu, aldizkari zientifiko eta abarretan. Haietako batzuk: Etika eta Boterea (Zuzenbideko doktore-tesia) Zuzenbide Estatua eta Alderdien Demokrazia Espainiako Konstituzio Zuzenbidearen Printzipioak (2

bolumen) Espainiako konstituzionaltasun historikoa Monarkia eta Konstituzioa Asturiasko Printzea. Haren estatutu juridikoa Informazio-askatasunak 1812: Cadizeko Konstituzioaren apustua (1812 Konstituzio Ik

Ainhoa Uribe Otalora

Dekanordea, irakasle titularra eta koordinatzaile akademikoa da CEU San Pablo Unibertsitateko Zuzenbideko eta Politika Zientzietako aldibereko Graduan. Politika eta Administrazio Zientzietan lizentziatua Euskal Herriko Unibertsitatean, eta Erasmus bekaduna Kingstoneko Unibertsitatean (Erresuma Batua). Nazioarteko Laguntza Humanitarioari buruzko Europako Masterra Deustuko Unibertsitatean eta Uppsalako Unibertsitatean (Suedia). Aukera berdintasuneko Agenteei buruzko Masterra eta doktorea Europako Ikasketetan CEU Cardenal Herrera Unibertsitatean. Irakasle gonbidatua izan da Helsinkiko Unibertsitatean, eta ikertzaile gonbidatua Oxfordeko eta Georgetowneko unibertsitateetan. Hainbat ikerketa-proiektu europar, nazional eta autonomikotan hartu du parte, eta parte-hartze horren ondorioz, argitalpen ugariaren egile da, Politika Zientzien, Nazioarteko Harremanen eta Konstituzio Zuzenbidearen arteko eremuan.

Maite Zelaia Garagarza

UPV/EHU, Facultad de Derecho. Departamento de Derecho Administrativo, Constitucional y Filosofía del Derecho

Zuzenbidean lizentziatua eta Zuzenbideko doktorea UPV/EHUn. Konstituzio Zuzenbideko eta Europar Batasuneko irakasle elkartua UPV/EHUn, 2009az geroztik. Nire ikerketa-jarduera hainbat gairi lotuta dago, hala nola EBko eskualdeen banaketa eta EBko eskualde-eskubideen defentsa; ordenamendu juridiko autonomiko, estatal eta EBkoaren arteko elkarrekintza, eta lehentasun-printzipioa. Hain zuzen ere, gai horiek izan ditut aztergai argitalpenetan, proiektuetan, kontratuetan eta egonaldietan. Administrazio Zuzenbidea, Konstituzio Zuzenbidea eta Zuzenbidearen Filosofia Saileko idazkaria izan naiz 2009/2/5etik 2013/1/8ra arte. 2013/1/1etik 2017/1/7ra arte, berriz, UPV/EHUko Ikasleen, Enpleguaren eta Gizarte Erantzukizunaren arloko errektoreordea izan naiz.

Matrikula prezioak

MATRIKULA	2019-05-31 ARTE	2019-07-08 ARTE
OROKORRA	60,00 EUR	70,00 EUR
MATRIKULA MURRIZTUA	35,00 EUR	-
MATRIKULA EXENTZIOA	20,00 EUR	20,00 EUR
AEK euskaltegiko kide	52,50 EUR	-
IKA Euskaltegiak	52,52 EUR	-
ELKAR txarteldunak	52,50 EUR	-

Kokalekua

Miramar Jauregia

Mirakontxa pasealekua 48, 20007 Donostia

Gipuzkoa